

Beheersbare risico's?

Bankzaken gaan gepaard met risico's. Zo loopt een spaarder het risico dat de bank waarbij het spaargeld is ondergebracht failliet gaat. Maar ook de bank neemt een risico, want de ontvanger van krediet kan in gebreke blijven bij rentebetaling of aflossing.

In een land wordt het risico voor spaarders beperkt door een garantiestelsel. Dit garantiestelsel is een wettelijke regeling die inhoudt dat spaarders in geval van een faillissement van hun bank, het ingelegde spaartegoed terugkrijgen tot een maximum van € 80.000. Er is een fonds opgebouwd voor de financiering van dit garantiestelsel, waaraan alle banken naar rato van hun marktaandeel moeten bijdragen.

In dit land wordt het risico van banken die hypothecair krediet verschaffen, beperkt door de waarde van het onroerend goed dat als onderpand voor het hypothecair krediet dient. De banken vinden deze zekerheidsstelling niet voldoende en hebben onderling een 'gedragscode hypothecair krediet' vastgesteld. Die gedragscode houdt in dat een hypothecair krediet maximaal vier keer het jaarinkomen van de aanvrager van het hypothecair krediet bedraagt.

a Beschrijf hoe de gedragscode:

- een voorbeeld is van zelfbinding van banken die hypothecair krediet verschaffen;
- het risico van banken die hypothecair krediet verschaffen, kan beperken;
- de transactiekosten voor het verschaffen van hypothecair krediet kan beperken.

De beschrijving moet passen in de gegeven context. Gebruik ongeveer 75 woorden.

Van de spaarders bij een bank in dit land zijn de volgende gegevens bekend.

spartegoed (€)	spartegoed per spaarder (€)	aantal spaarders
≤ 10.000	7.000	480.000
10.001 - 20.000	15.000	200.000
20.001 - 100.000	50.000	80.000
> 100.000	130.000	40.000

b Vul de tabel op de uitwerkbijlage in en teken op basis hiervan de lorenzcurve van de verdeling van de spaartegoeden.

Door geruchten over financiële wandaden komt deze bank in de problemen. Stel dat dit direct leidt tot het faillissement van deze bank.

- c** Zal de Lorenzcurve van de verdeling van de spaartegoeden schever of minder scheef worden door het faillissement? Verklaar het antwoord.

In werkelijkheid leidden de geruchten over financiële wandaden niet direct tot een faillissement maar tot een 'bankrun' waarbij spaarders massaal hun tegoed opvroegen. Op een internetforum breekt naar aanleiding hiervan een discussie los over het al dan niet ingrijpen van de overheid in geval van een dreigend faillissement van een bank. Sommige deelnemers aan de discussie pleiten voor financiële steun door de overheid gericht op het voorkomen van een faillissement en wijzen daarbij op het functioneren van het geldstelsel. Andere wijzen er op dat een dergelijke steunregeling kan leiden tot het risico van moreel wangedrag (moral hazard) door banken.

- d** Leg uit dat de reële economie in gevaar kan komen als het geldstelsel minder goed gaat functioneren.
- e** Leg uit dat de bepleite steunregeling kan leiden tot het risico van moreel wangedrag door banken.

uitwerkbijlage

b

spaartegoed (€)	spaartegoed (%, cumulatief)	aantal spaarders (%, cumulatief)
≤ 10.000		
10.001 - 20.000		
20.001 - 100.000		
> 100.000		

